

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО**

**ПРОГРАМА ЗА РЕФОРМА НА СРЕДНОТО СТРУЧНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

НАСТАВНА ПРОГРАМА ПО

ФИКСНА ПРОТЕТИКА

III година

ЗДРАВСТВЕНА СТРУКА

забен техничар

Скопје, мај 2001 година

1. ИДЕНТИФИКАЦИОНИ ПОДАТОЦИ

1.1. Назив на наставниот предмет: ФИКСНА ПРОТЕТИКА

1.2. Образовен профил и струка на кои им припаѓа наставниот предмет

1.2.1. Образовен профил: Забен техничар

1.2.2. Струка: Здравствена

1.3. Диференцијација на наставниот предмет

1.3.1. Карактеристичен за образовен профил

1.4. Година (фаза) на изучување на наставниот предмет

1.4.1. Трета година

1.5. Број на часови на наставниот предмет

1.5.1. Број на часови неделно (неделен контакт): 2 часа

1.5.2. Број на часови годишно (квота на изучување): 72 часа

1.6. Статус на наставниот предмет

1.6.1. Задолжителен

2. ЦЕЛИ НА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ

Учениците кои ја изучиле оваа Програма ќе:

- можат да ја објаснуваат изработката на сите видови вештачки коронки;
- ги познаваат различните видови на технолошки процеси при изработка на едноделно леани фиксно протетички конструкции;
- можат правилно да ракуваат со материјалите, инструментите и апаратите;
- можат да ги објаснуваат видовите на мостови конструкции;
- можат да ја објаснуваат примената на мостовите конструкции;
- можат да ги опишуваат модификациите на техниката на изработка на мостовите конструкции;
- можат да ја опишуваат примената и изработката на стоматолошката керамика во забната техника;
- умеат да користат стоматолошка терминологија;
- можат да ги интегрираат стекнатите знаења во практичната настава;
- иницираат соработка и ќе соработуваат во група.

3. ПОТРЕБНИ ПРЕТХОДНИ ЗНАЕЊА

За успешно совладување на зацртаните цели, потребни се предзнаења од наставните предмети, фиксна протетика и технологија на материјали' како специфични предмети карактеристични за образовниот профил, изучувани во I I-ра година.

4. ОБРАЗОВЕН ПРОЦЕС

4.1. Структурирање на содржините за учење

Тематски целини	Бр. на часови	Конкретни цели	Дидактички насоки	Корелација меѓу тематските целини и меѓу предметите
1. Вештачки забни коронки	44	Ученикот: <ul style="list-style-type: none">- да ги набројува методите за добивање на- работни модели со подвижни трупчиња;- да ги објаснува основните принципи за моделирање на коронките;- да ги истакнува соодносите на коронката со околното ткиво и забите;- да ги објаснува индикациите за наменските односно атипичните коронки;- да го опишува начинот за изработка на коронка со обезбеден простор за јавач;- да ја објаснува употребата на атечмени (прецизни копчиња);- да ја познава техниката надградување на ЦЕ- КА	Наставникот: <ul style="list-style-type: none">- поставува прашања за начинот на изработка на работни модели;- поставува прашања за принципите за моделирање на коронките;- проверува познавање на соодносите на коронката со околните ткива и заби;- ги објаснува индикациите за наменските коронки;- презентира слајдови;- демонстрира изработка на коронка со обезбеден простор за јавач;- објаснува и преку слајдови покажува употреба на	фиксна протетика; технологија на материјали;

		<p>атечменот ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - да умеа да го поставува јавачот со греда на лек; - да поставува пречка, греда , зглоб; - да го опишува поимот за телескоп и да го споредува со поимот на телескопска коронка; - да ги набројува индикациите за изработка на телескопска коронка; - да ја објаснува поделбата на телескопската коронка; - да ја опише техничката изработка на телескопската шуплива нефасетирана коронка; - да ја разбере употребата на фрез-апаратот; - да го применува фрезувањето кај внатрешните телескопски коронки; - да го објаснува приготвувањето за вложување, леене и обработка на излеаната конструкција; - да ја опишува изработката на надворешната нефасетирана телескопска коронка; - да ја опишува изработката на надворешната фасетирана телескопска коронка; - да ја разбира улогата на телескопската коронка; 	<p>атечмен,вградување на ЦЕ-КА атеченот, поставување на јавач со греда на лек и поставување на пречка, греда и зглоб;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дефинира поим за телескоп и телескопска коронка; - преку слајдови покажува индикации за изработка на телескопска коронка; - објаснува поделба на телескопска коронка; - демонстрира изработка на шуплива нефасетирана телескопска коронка; - демонстрира ракување со фрез апаратот и фрезување на внатрешната телескопска коронка; - објаснува и покажува слајдови за вложување, леене и обработка на излеаната конструкција; - демонстрира изработка на надворешна и внатрешна телескопска 	
--	--	--	---	--

		<ul style="list-style-type: none"> - да ги опишува модификациите на телескопската коронка; - да ја разбира и опишува техничката изработка на Ричмонд коронката. 	<ul style="list-style-type: none"> коронка; - вербално ја објаснува улогата на телескопската коронка и преку слајдови прикажува модификации на телескопската коронка; - вербално објаснува за полни коронки, прикажува слајдови и демонстрира изработка на Ричмонд коронка. 	
2. Дентални мостови	16	<ul style="list-style-type: none"> - да ги познава деловите на мостот и ја објаснува нивната улога; - да го објаснува моделирањето на едноделни леани мостови конструкции; - да ја разбира и опишува техниката на моделирање на фасетирано тело на мост; - да ги објаснува методите на моделирање со восочна фолија кај тело на мост; - да ја разбира и опишува техниката на нефасетирано тело на мост; - да го разбира и опишува моделирањето на тело на мост со 	<ul style="list-style-type: none"> - вербално објаснува и преку слајдови покажува делови на мост; - вербално ја разработува нивната улога; - го објаснува и демонстрира моделирањето на едноделно леани мостови конструкции-техника на моделирање на фасетирано тело на мост, на мост со нефасетирано тело, со фасетирана оклузална и вестибуларна површина; 	технологија на материјали

		<p>фасетирана оклузална и вестибуларна површина;</p> <ul style="list-style-type: none"> - да умее да користи при моделирањето фабрични восочни полуфабрикати; - да ја сфати крајната индикација за изработка на мост- циркуларен мост; - да го разбере поимот крилен мост; 	<ul style="list-style-type: none"> - презентира слајдови за употреба на фабрични восочни полуфабрикати; - објаснува и преку слајдови прикажува крајна индикација за изработка на мост; - презентира слајдови за изработка на крилни мостови. 	
3.Обработка и полирање на металните конструкции	3	- да применува правилна обработка и полирање на излеаните конструкции	- поставува прашања усно објаснува и презентира со слајдови обработка и полирање на метални конструкции.	технологија на материјали
4. Стоматолошка керамика	15	<ul style="list-style-type: none"> - да ја разликува изработката на неметални коронки од метални; - да ја објасни техниката на изработка на кошулка од платинска фолија кај Џекет коронка; - да ја опише техниката на печење на порцеланот кај Џекет коронката; - да ја објасни техниката на моделирање на кошулка кај металкерамичка коронка, вложување, леење и обработка; 	<ul style="list-style-type: none"> -со слајдови презентира и усно објаснува изработка на Џекет коронка -демонстрира изработка на кошулка кај металкерамичка коронка -поставува прашања за вложување, леење и обработка;. -со слајдови презентира фасетирање со керамички маси кај фронтален и кај бочен заб; -демонстрира техника на 	фиксна протетика; Технологија на материјали

		<ul style="list-style-type: none"> - да ја разбира и опишува постапката на фасетирање со керамички маси кај фронтални заби и кај бочни заби; - да ја објасни постапката на работа кај коронка каде гингивалниот раб е во керамика; - да ја објасни техниката на моделирање на восочната конструкција кај едноделните леани мостови конструкции фасетирани со керамички маси; - да ја опише техниката на вложување на восочните конструкции, обработката на металната конструкција; - да го објасни процесот на кондиционирање; - да ја опише техниката на фасетирање на мостовите конструкции со керамички маси. 	<p>моделирање на восочна конструкција кај металкерамички мостови;</p> <p>-поставува прашања за вложување и обработка на металниот скелет;</p> <p>-го објаснува процесот на кондиционирање;</p> <p>-со слајдови презентира техника на печење на керамичките маси кај мостовите конструкции.</p>	
--	--	--	--	--

4.2. Наставни методи и активности на учење

Според зацртаните цели на Наставната програма фиксна протетика ќе се применуваат: предавање, демонстрација, учење преку сопствено откривање, објаснување, дискусија, демонстрација.

Активности на ученикот: слуша, прибележува, набљудува, покажува, објаснува, поставува прашања, дискутира, самостојно открива.

Активности на наставникот: планира, организира, зборува, демонстрира, објаснува, дава инструкции, поставува прашања.

4.3. Организација и реализација на наставата по предметот

Воспитно-образовниот процес по овој наставен предмет се реализира во специјализирана училница-кабинет, опремена со потребните наставни средства и материјали. Наставниот предмет е застапен со 2 часа неделно.

4.4. Наставни средства и помагала

Ефикасноста на реализацијата на содржините од наставната Програма, е условна со користење на графоскоп, видео, дијапроектор, фантом-модел, слајдови и потрошен стоматолошки материјал.

5. ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГНУВАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигнувањата на учениците, се врши континуирано во текот на целата учебна година, усмено и писмено преку тестови на знаења, кои ќе се користат после обработката на секоја тематска целина. Во едно полугодие, ученикот треба да има најмалку две(2) оценки. Оценувањето е јавно, односно на ученикот му се соопштува оценката со образложение што се е вреднувано со дадената оценка. За учениците кои не ја совладале Програмата, ќе се постапи според законската регулатива.

6. КАДРОВСКИ И МАТЕРИЈАЛНИ ПРЕДУСЛОВИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

6.1. Основни карактеристики на наставниците

Покрај условите пропишани со Законот за средно образование, наставникот треба да ги поседува следниве персонални, професионални и педагошки карактеристики: да е физички и психички здрав, да го познава македонскиот јазик и кирилското писмо, да нема говорни мани, да е комуникативен, да ја сака педагошката работа, да е добар организатор, да ги почитува основните етички норми на однесување, да е креативен и подготвен за примена на иновациите во воспитно-образовната работа.

6.2. Стандард за наставен кадар

Наставниот предмет фиксна протетика, ќе го реализираат наставници со завршено специјалистички студии по стоматолошка протетика со здобиена педагошко-психолошка подготовка и положен стручен испит.

6.3. Стандард на простор за наставниот предмет

За реализација на предвидените активности во Програмата, ќе се користи специјализирана училница- кабинет, опремена со наставни средства и помагала согласно норматив.

7. ДАТУМ НА ИЗРАБОТКА И НОСИТЕЛИ НА ИЗРАБОТКАТА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

7.1. Датум на изработка: мај 2001 година

7.2. Состав на работната група:

1. Д-р Пепељугоска Николина, советник, Биро за развој на образованието, -раководител,
2. Проф. д-р Ефтим Мирчев, професор, Стоматолошки факултет- Скопје
3. Д-р Здравеска Мирјана, наставник, ДСМУ “Д-р Панче Караџов, -Скопје
4. Д-р Костовска Вера, стоматолог-протетичар, Медицински центар, Битола

8. ПОЧЕТОК НА ПРИМЕНА НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Датум на започнување: 1.09. 2001 година

9. ОДОБРУВАЊЕ НА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставната програмата по фиксна протетика ја одобри (донесе) министерот за образование и наука со решение бр. 11.3006/1од 03.07.2001година.